

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 16Co/21/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122205319
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Čelková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2025:3122205319.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivicy Čelkovej a členiek senátu JUDr. Dariny Legerskej a Mgr. Stanislavy Kollárovej v právnej veci navrhovateľa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom v C. X, XXX XX D., v konaní o potvrdenie vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín č. k. 13Vyd/2/2022-61 zo dňa 5. mája 2023, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Navrhovateľovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie návrh navrhovateľa na začatie konania o potvrdení vydržania zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Navrhovateľ sa domáhal, aby súd potvrdil vydržanie jeho vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, zapísanej na LV č. XXXX pre k. ú. D. ako stavba súp. č. XXXX - garáž, postavená na parc. reg. C č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m² v podiele 1/1. Vo svojom návrhu uviedol, že je vlastníkom nehnuteľností, ktoré sú zapísané v LV XXX pre k.ú. D. ako "CKN" parc. č. XXX zastavaná plocha a nádvorie vo výmere XXX m², "CKN" parc. č. XXX/X zast. plocha a nádvorie vo výmere XXX m² "CKN" parc. č. XXX/X záhrada vo výmere XXXX m² a stavby dom súp. č. XXX postavený na parc. č. XXX v podiele 1/1. Horeuvedené nehnuteľnosti odkúpil od E. F., na základe kúpno-predajnej zmluvy, ktorá bola Okresným úradom katastrálny odbor v D. odkladovaná pod V 65/2020.

V čase uzatvárania kúpno-predajnej zmluvy bola na parcele č. XXX/X postavená stavba, ktorá bola zapísaná v LV XXXX k.ú. D. ako garáž súp. č. XXXX a dielne bez súpisného čísla, zapísané na neexistujúci právny subjekt G. E. A. a H. v D.

v podiele 1/1. Navrhovateľ uzatvoril s predávajúcim E. F. ďalšiu kúpno-predajnú zmluvu, na základe ktorej od E. F. odkúpil aj stavby postavené na "CKN" parc. č. XXX/X. Predávajúci E. F. pri podpise zmluvy odovzdal navrhovateľovi kúpno-predajnú zmluvu, ktorú uzatvoril predchádzajúci vlastník I. J. dňa XX.X.XXXX so F. K. v D., na základe ktorej odkúpil garáž a dielne postavené na parc. č. XXX záhrada vo výmere XXXX m² a kúpno-predajnú zmluvu, na základe ktorej E. F. odkúpil predmetné nehnuteľnosti od I. J.. Spolu so zmluvou odovzdal aj doklad o zaplatení kúpnej ceny vo výške 67.000,- Sk a ďalšie doklady, ktoré súviseli

s uzatváraním tejto kúpnej zmluvy, vrátane znaleckého posudku č. XXX/XX, ktorým boli tieto nehnuteľnosti ocenené. F. K. D. odpredala nehnuteľnosti, ktoré boli postavené na parc. č. XXX I. J., ale v tom čase neboli nehnuteľnosti zamerané a nemali ani súpisné číslo a preto nemohli byť zapísané do listu vlastníctva. Z kúpno-predajnej zmluvy vyplýva, že predchádzajúci vlastník I. J. vstúpil do užívania stavby, ktorá bola umiestnená na jeho pozemku (parc.č. XXX) odo dňa vyplatenia kúpnej ceny predávajúcemu dňom X.XX.XXXX. Pretože I. J. užíval nehnuteľnosti, ktoré odkúpil na základe kúpnej zmluvy zo dňa

XX.X.XXXX v dobrej viere, že mu patria, stal sa oprávneným držiteľom stavieb, ktoré odkúpil dňom vyplatenia kúpnej ceny (článok IV. zmluvy), t.j. dňom X.XX.XXXX. V roku 2004 vyzvala katastrálna komisia zriadená pri Správe katastra D. I. J.

o predloženie geometrického plánu, kolaudačného rozhodnutia a listiny o určení súpisného čísla. Na základe tejto výzvy nechal I. J. vypracovať na svoje náklady geometrický plán a požiadal H. D. o pridelenie súpisného čísla. H. D. zaslalo I. J. doklad o tom, že garáž postavená na parc. č. XXX/X vo výmere XXX m² určuje

súp. č. XXXX. Garáž bola postavená na základe rozhodnutia H. D. L.. XXX/XXXXX-X/X zo dňa X.X.XXXX. Navrhovateľ uviedol, že I. J. oznámil K. M. D., že tieto nehnuteľnosti odkúpil a požiadal o zápis do listu vlastníctva č. XXXX pre k.ú. D.. Druhá časť stavby, ktorá nadväzuje na garáž - dielne boli postavené neskôr, pravdepodobne F. K. D.. G. N. D., katastrálny odbor doklady, ktoré mu predložil I. J., použil v roku 2005 na zápis, do LV XXXX pre k.ú. D.

a vlastníctvo zapísal na G. E. A. a H. D. a nie na I. J., ktorý tieto nehnuteľnosti v roku 1996 od F. K. odkúpil. G. E. A.

a H. v D. je neexistujúci právny subjekt, ktorý nikdy nemal právnu subjektivitu. Ak subjekt nemá právnu subjektivitu, nemá spôsobilosť nadobúdať práva a povinnosti

v zmysle § 18a nasl. OZ. Ak katastrálny úrad Trenčín zapísal vlastnícke právo na neexistujúci subjekt, ktorý nemal spôsobilosť nadobúdať práva a povinnosti, je takýto právny úkon absolútne neplatným právnym úkonom. Na LV XXXX k.ú. D. bol zapísaný subjekt, ktorý nemôže nadobúdať práva a povinnosti (§ 19a ods. 2 OZ) a takýto zápis je v rozpore so zákonom. Ako vyplýva zo zápisu v liste vlastníctva, zápis vlastníckeho práva v prospech Okresného domu pionierov a mládeže (neexistujúceho subjektu) bol vykonaný v roku 2005. Dom pionierov

a mládeže v roku 2005 neexistoval, zápis vlastníckeho práva na túto organizáciu svojim obsahom aj účelom odporuje zákonu. Na neexistujúci subjekt nie je možné zapísať vlastníctvo k nehnuteľnosti a preto je takýto úkon podľa § 39 Obč. zák. neplatným právnym úkonom. I. J. odkúpil nehnuteľnosti postavené na parc.č. XXX/X (garáž súp.č. XXXX) a dielne na základe kúpnej zmluvy zo dňa XX.X.XXXX, do držby a úžitku predmetných nehnuteľností vstúpil dňom vyplatenia kúpnej ceny (čl. IV. ods.2 zmluvy) t.j. dňom X.XX.XXXX, nehnuteľnosti užíval v dobrej viere, že mu patria, až do roku 2019, kedy všetky jemu patriace nehnuteľnosti odpredal. I. J. sa podľa navrhovateľa stal vlastníkom garáže a skladov postavených na parc.č. XXX/X, ktoré odkúpil od F. K. na základe kúpnej zmluvy zo dňa XX.X.XXXX vydržaním najneskôr dňom X.XX.XXXX (X.XX.XXXX zaplatil kúpnu cenu). E. F. a následne A. B. nadobudli stavby postavené na parc.č. XXX/X na základe osobitnej zmluvy od predchádzajúceho vlastníka (I. J., E. F.) v dobrej viere, že predmetné nehnuteľnosti odkupujú od osoby, ktorá tieto nehnuteľnosti vlastní. Navrhovateľ v návrhu tvrdil, že E. F. a následne aj navrhovateľ boli oprávnenými držiteľmi nehnuteľností, ktoré sú postavené na parc.č. XXX/X k.ú. D..

3. Súd prvej inštancie skonštatoval, že predmetný návrh možno podať iba voči tomu, kto má v čase začatia konania o potvrdení vydržania zapísané na liste vlastníctva vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo vecné právo k nehnuteľnosti, ktorej sa konanie o potvrdení vydržania týka. Týmto subjektom je podľa údajov katastra G. E. A. a H. so sídlom v D.. Vzhľadom na nedostatočné označenie subjektu vlastníka nehnuteľnosti, ku ktorej má dôjsť k potvrdeniu vydržania, súd prvej inštancie dotazom na jednotlivé orgány tak štátnej správy, ako aj územnej samosprávy zisťoval, či došlo k zániku predmetného subjektu a či došlo k prevodu alebo prechodu jeho práv a povinností na nejakého právneho nástupcu. Súd prvej inštancie dotazoval preto G. N. D., I. N. F. K.

L. D., H. D., H. F., L., L. O. F. K.; oslovené orgány súdu nevedeli uviesť, kto je právnym nástupcom G. E. A. a H. D.. Súd prvej inštancie z § 7 ods. 1 zákona č. 79/1978 Zb. o štátnej správe

v školstve zistil, že okresné domy pionierov a mládeže zriaďuje a zrušuje okresný národný výbor ako orgán štátnej správy. V zmysle zákona č. 78/1978 Zb. o školských zariadeniach išlo o mimoškolské výchovné zariadenia, ktorých podmienky fungovania bližšie vymedzovala vyhl. MŠ SSR č. 104/1979 Zb. o organizácii a výchovno-vzdelávacej činnosti domov pionierov

a mládeže, staníc mladých technikov, staníc mladých prírodovedcov a staníc mladých turistov. Prijatím zákona č. 542/1990 Zb. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve došlo

k zmene organizácie štátnej správy na úseku školstva, pričom týmto zákonom boli zriadené školské správy ako rozpočtové organizácie, na ktoré prešli v zmysle § 21 tohto zákona práva

a povinnosti zriaďovateľa školy a školské zariadenia z národného výboru, ktorý školu alebo školské zariadenie zriadil. Zákon č. 78/1979 Zb. spomínaná vyhl.č. 104/1979 Zb. bola zrušená a nahradená vyhl. Ministerstva školstva a vedy SR č. 291/1994 Z.z. o centrách voľného času, pričom stanovila, že domy pionierov a mládeže mali byť do 3 mesiacov od účinnosti vyhlášky pretransformované na centrá voľného

času. O tejto transformácii rozhodovala školská správa. Nakoľko súd nezískal relevantné informácie ohľadom skutočnosti, či k transformácii došlo alebo nie, prijal záver o tom, že vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti sa stala F. K. D. ako rozpočtová organizácia. Nakoľko súčasné orgány štátnej správy alebo územnej samosprávy na úseku školstva súdu nepotvrdili, že pri reorganizácii štátnej správy došlo k vyššie uvedenej možnej transformácii domu pionierov a mládeže, prijal súd záver o tom, že táto nehnuteľnosť, hoc je zapísaná na G. E. A. a H. zostala vo vlastníctve štátu. Súd preto ďalej konal ako s účastníkom so Slovenskou republikou. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu správnom majetku vo vlastníctve štátu je buď štátna rozpočtová organizácia a štátna príspevková organizácia, alebo štátny fond, alebo právnická osoba zriadená osobitným zákonom, ak na základe zákona spravuje majetok štátu, alebo štátny orgán bez právnej subjektivity, ak podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu spravuje majetok štátu; práva a povinnosti správcu vykonáva len v rozsahu ustanovenom týmto zákonom alebo osobitným predpisom. Správcom majetku štátu v predmetnom prípade bola F. K. D.. Školské správy ako štátne rozpočtové organizácie boli zrušené dňom 31.12.1997, pričom od 1.1.1998 prešla ich pôsobnosť, ktorá sa týkala školských zariadení, na okresný úrad, a preto súd prvej inštancie prijal záver o tom, že osobou oprávnenou konať v mene štátu je G. N. D..

4. Konanie o potvrdení vydržania má dve fázy, pričom prvou je konanie o vydaní vyzývacieho uznesenia a druhou fázou je konanie po vydaní vyzývacieho uznesenia. V priebehu prvej fázy konania súd skúma či navrhovateľ osvedčil splnenie predpokladov vydržania a zamietne návrh ak zistí, že nie sú splnené podmienky pre vydanie vyzývacieho uznesenia, pričom vychádza z opísania skutkových okolností navrhovateľom v návrhu a ním označených, predložených dôkazov. Súd prvej inštancie po preskúmaní a posúdení návrhu navrhovateľa dospel k záveru, že tomuto nie je možné vyhovieť z dôvodu, že navrhovateľ neosvedčil, že on alebo jeho právni predchodcovia nadobudli vlastnícke právo k nehnuteľnosti vydržaním.

5. Navrhovateľ v návrhu uviedol, že pozemok pod stavbou, ku ktorej potvrdenia vydržania sa domáha, odkúpil od E. F.. V čase uzavretia tejto zmluvy bola predmetná stavba zapísaná na G. E. A. O. H. D. v podiele 1/1. Napriek uvedenej skutočnosti bola medzi ním a E. F. dňa 9.12.2019 uzavretá ďalšia kúpna zmluva, ktorej predmetom bol prevod vlastníckeho práva predávajúceho E. F. k stavbe súp. č. XXXX - garáž, zapísanej v prospech tretieho subjektu (G. E. A. a H.) a k stavbe, ktorá v katastri nehnuteľností zapísaná nie je a ktorá slúži ako sklad, čo bolo uvedené v zmluve, a preto navrhovateľ ako nadobúdateľ nemohol byť dobromyseľný v tom, že nadobudol predmetné nehnuteľnosti od vlastníka, čomu svedčí aj veta z kúpnej zmluvy: "kupujúci je uzrozmeneý s tým, že usporiadanie vlastníctva k týmto nehnuteľnostiam je možné len súdnou cestou". Za takéhoto stavu navrhovateľ nemohol nadobudnúť vlastnícke právo k označeným nehnuteľnostiam, nakoľko nespĺňal základnú podmienku pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním, a to podmienku dobromyseľnosti. Navrhovateľ rovnako nespĺnil podmienku uplynutia 10-ročnej držby, nakoľko zmluvu, od ktorej odvodzuje svoje vlastnícke právo uzavrel dňa 9.12.2019. V tomto smere je potrebné tiež uviesť, že vlastnícke právo k nehnuteľnostiam sa nenadobúda kúpnu zmluvou, ale v zmysle § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka až vkladom do katastra nehnuteľností podľa osobitných predpisov. Napriek existencii titulu, od ktorého odvodzuje navrhovateľ svoje vlastnícke právo k nehnuteľnosti, neboli splnené ďalšie podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vydržaním, a to dobromyseľnosť prípadného vydržiteľa a uplynutie predpísanej doby dobromyseľnej držby. Vydržanie vlastníckeho práva súd môže konštatovať iba voči tomu, komu uplynula zákonom predpísaná vydržacia doba, aj so započítaním doby, ktorá uplynula právnomu predchodcovi, ak bol dobromyseľný a tento sa stal vlastníkom nehnuteľnosti. Nakoľko predmetné podmienky súd osvedčené nemal, súd návrh navrhovateľa na potvrdenie vydržania zamietol.

6. Nad rámec odôvodnenia súd prvej inštancie uviedol, že podmienky desaťročnej nepretržitej a dobromyseľnej držby nespĺnili ani jeho právni predchodcovia. E. F. svoj titul pre nadobudnutie vlastníckeho práva uzavrel dňa 14.10.2019, pričom rovnako ako navrhovateľ nespĺňa ani podmienku dobromyseľnosti vzhľadom na vedomosť o zápise vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností v prospech tretej osoby a na neuplynutie 10-ročnej vydržacej doby. Čo sa týka osoby, od ktorej mal E. F. nadobudnúť predmetnú nehnuteľnosť, touto bol I. J.. I. J. mal nadobudnúť predmetnú nehnuteľnosť od

F. K. D. na základe kúpnej zmluvy zo dňa 17.7.1996, pričom kúpnu cenu zaplatil predávajúcemu dňa 2.10.1996, čím sa týmto dňom ujal držby predmetnej nehnuteľnosti. Napriek existencii platnej zmluvy, táto nebola do katastra nehnuteľností zavkladovaná, čím nedošlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva I. J.. Nakoľko v roku 2005 došlo

k zapísaniu vlastníckeho práva k stavbe garáže súp. č. XXXX na tretí subjekt, ani u neho nemožno konštatovať uplynutie 10-ročnej vydržacej doby, počas ktorej bol dobromyseľný v tom, že mu právo k predmetnej stavbe patrí, keď pred jej uplynutím došlo k vzniku vedomosti o zápise vlastníckeho práva v prospech tretieho subjektu, čím sa dobromyseľná držba predmetnej osoby skončila.

7. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v súlade s § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Proti uzneseniu podal navrhovateľ odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že súd nesprávnym postupom porušil právo navrhovateľa na spravodlivý proces, na základe vykonaných dôkazov prišiel súd k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza

z nesprávneho právneho posúdenia veci a rozhodnutie má vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie veci. Porušenie práva na spravodlivý proces vidí navrhovateľ v tom, že súd prvej inštancie zápis vlastníctva na G. E. A. a H. akceptoval,

s platnosťou zápisu sa vôbec nezaoberal a s prejudiciálnou otázkou platnosti tohto zápisu sa nevysporiadal. Rozhodnutie iného orgánu nie je pre súd záväzné (§193 CSP) a preto bolo povinnosťou súdu vysporiadať sa s touto otázkou samostatne. Oprávnenie súdu pri vlastníckych žalobách posúdiť otázku vlastníckeho práva ako predbežnú otázku vyplýva aj zo zverejnených judikátov R XX/XXXX, podľa ktorého ...“súd je oprávnený vo vlastníckej žalobe ako predbežnú otázku riešiť otázku vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, pri posúdení otázky, kto je vlastníkom sa môže odchyliť od stavu zapísaného v katastri nehnuteľností.“ Navrhovateľ v tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 22Cdo 4422/2008 a rozsudok NS SR

sp. zn. 2Cdo 67/2000. Súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď vychádzal z toho, že I. J. odkúpil od Školskej správy stavby postavené na parc. č. XXX/X, napriek tomu, že v čase uzatvárania zmluvy parcela č. XXX/X neexistovala.

V liste vlastníctva č. XXXX pre k.ú. D. v čase uzatvárania kúpnej zmluvy bola zapísaná parcela č. XXX, na ktorej bol postavený dom a parcela č. XXX záhrada vo výmere XXXX m², na ktorej sa nachádzali prízemné murované objekty bez súpisného čísla – dielňa a garáž.

Z predložených dokladov bolo preukázané, že garážový box bol postavený na základe stavebného povolenia rozhodnutia MNV Trenčín zn. Výst. XXX/XX-XX/XX zo dňa X.X.XXXX (stavebníkom G. E. A. a H. D.) a žiadne doklady o tom, kto postavil dielne a kedy sa získať nepodarilo. Z geometrického plánu č. XXX/XX, ktorý bol vypracovaný X.X.XXXX je možné zistiť, že garáž z celkovej výmery parcely č. XXX/X, ktorá má XXX m² zaberá XX m² a dielne sú postavené na zvyšujúcej časti pozemku parc. č. XXX/X t.j. na výmere XX m². I. J. bol presvedčený, že mu odkúpené nehnuteľnosti patria, požiadal z vlastnej iniciatívy v roku 2004 katastrálny odbor o zápis garáže a dielne, ktoré boli postavené na jeho pozemkoch a ktoré odkúpil, do listu vlastníctva č. XXXX k.ú. D. (v ktorom boli zapísané všetky nehnuteľnosti, ktoré I. J. vlastnil v Trenčíne). Katastrálny odbor G. N. D. v rozpore s návrhom I. J. založil nový list vlastníctva č. XXXX pre k.ú. D. a do tohto LV zapísal garáž súp. č. XXXX na parc. č. XXX/X (nie dielne) na vlastníka G. E. A. a H. D.. Titul nadobudnutia je vyznačený ako rozhodnutie o určení súpisného čísla č. XXXX/XX. S druhou stavbou, ktorá je postavená na parc.č. XXX/X (dielne) sa vôbec nezaoberal. I. J. sa o tejto skutočnosti dozvedel až v roku 2019, kedy sa rozhodol všetky nehnuteľnosti, ktoré vlastnil na Slovensku odpredať. Upozornil kupujúceho, že jedna zo stavieb, ktoré odkúpil v roku 1996 od Školskej správy je evidovaná v LV XXXX pre k.ú. D.. Pretože bol presvedčený, že je vlastníkom garáže aj dielne, ktoré boli postavené na pôvodnej parcele č. XXX, odovzdal súčasne kupujúcemu E. F. kúpnu zmluvu z roku 1996 (na základe ktorej garáž a dielne odkúpil), s tým, že o vlastníctve musí rozhodnúť súd. I. J. mal v roku 2019, kedy odpredával všetky svoje nehnuteľnosti v D., 85 rokov a trvale žil v P. a preto sa dohodol s E. F., že vlastnícke právo ku garáži a k dielni si usporiada sám. Z horeuvedených skutočností vyplýva, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, pretože sa zaoberal len zápisom vlastníckeho práva ku garáži, neprihliadal na návrh na začatie konania, ktorým sa navrhovateľ domáhal, aby súd určil, že boli splnené predpoklady na zápis vlastníckeho práva k stavbám, ktoré sú postavené na parcele reg. C číslo XXX/X vo výmere

XXX m² – teda nie len garáže, ale aj dielni. Z geometrického plánu č. XXX/XXXX je zrejmé, že na parc. č. XXX/X sa nachádzajú dve stavby a z rozhodnutia o určení súpisného čísla je zrejmé, že súp. č. XXXX

sa prideluje budove, ktorá sa nachádza na parc. č. XXX/X a je garážou. Z rozhodnutia MNV Trenčín Výst. XXX/XX-XX/XX je zrejmé, že G. E. A. a H. mal povolené postaviť jeden box garáže pre motorové vozidlo (žiadna iná stavba sa v tomto stavebnom povolení neuvádza), zo znaleckého posudku Q. F. č. XXX/XXXX, ktorý bol súdu predložený spolu so žalobou je zrejmé, že na parc. č. XXX sa nachádzajú dva objekty (súčasťou je geometrický plán, ktorý nebol realizovaný) a jeden garážový box predstavuje výmeru maximálne XX m². Súd prvej inštancie neprihliadnutím na návrh na začatie konania ani na geometrický plán č. XXX/XXXX ani na ZP XXX/XXXX, ani na stavebné povolenie dospel k neoprávneným skutkovým záverom, že na parc. č. XXX/X je postavená len stavba garáže súp. č. XXXX, ktorá je vo vlastníctve Okresného domu pionierov a mládeže a s ďalšou stavbou (dielne) sa vôbec nezaoberal, napriek tomu, že zastavaná plocha dielne je 3x väčšia ako garáž. Rozhodnutie má aj inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie veci. Súd prvej inštancie sa nevyporiadal s tým, či zápis vlastníckeho práva na neexistujúci právny subjekt je platný, či je takýmto zápisom súd viazaný, či môže byť v dôsledku takéhoto zápisu narušená dobromyseľnosť I. J.. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že zápis vlastníckeho práva v prospech G. E. A. a H. v D. prerušil dobromyseľnosť držiteľov, t.j. žalobcu a jeho právnych predchodcov, pretože tento zápis musel vyvolať pochybnosti o tom, či im vec patrí, nevyporiadal sa s tým, že takýto záznam žiadne pochybnosti vyvolať nemohol. Navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd zrušil uznesenie Okresného súdu v Trenčíne zn. XXXXX/X/XX-XX zo dňa X.X.XXXX a aby vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, s tým, aby súd vydal vyzývacie uznesenie a aby následne vydal uznesenie o potvrdení vydržania, ktorým potvrdí, že navrhovateľ A. B., nar. XX.XX.XXXX, r. č. XXXXXX/XXXX trvale bytom D., C. X nadobudol vlastnícke právo vydržaním – dňa X.XX.XXXX k stavbám postaveným na parc. č. XXX/X zast. plocha a nádvorie vo výmere XXX m² zapísané v LV XXXX k.ú. D. ako garáž s. č. XXXX v podiele 1/1.

9. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací rozhodol o odvolaní navrhovateľa prvotne unesením č. k. 16Co/1/2023-79 zo dňa 27.09.2023 tak, že uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

10. Na podklade podaného dovolania zo strany navrhovateľa, rozhodol Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 5Cdo/3/2024 zo dňa 20.02.2025 tak, že uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Co/1/2023-79 zo dňa 27.09.2023 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd konštatoval dôvodnosť námietky navrhovateľa o odklone odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu pri riešení právnej otázky ohľadne základného predpokladu oprávnenosti držby, ktorým je dobromyseľnosť navrhovateľa ako držiteľa, ktorý je po stanovenú dobu objektívne presvedčený o svojom domnelom vlastníckom práve, pričom dovolací súd ohľadne tejto právnej otázky poukázal najmä na závery uvedené v rozhodnutí Veľkého senátu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1VCdo/1/2024 zo dňa 13.05.2024 (publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 15/2024). Dovolací súd uložil preto odvolaciemu súdu povinnosť vec opätovne prejednať a rozhodnúť, pričom považoval za nevyhnutné zaoberať sa tým, či uplynula zákonom ustanovená doba (10 rokov) nevyhnutná pre vydržanie nehnuteľnosti u I. J..

11. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - navrhovateľ proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 59 ods. 1 CMP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, h/ CSP), opätovne preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom odvolania (§ 379 CSP) viazaný vyššie uvedeným právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP), pričom nebol viazaný odvolacími dôvodmi (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP) postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP á contrario) dospel opätovne k záveru, že odvolanie nie je dôvodné a preto uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne a právne správne opätovne potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP).

12. Podľa § 2 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Odvolací súd v prvom rade uvádza, že v čase vydania prvotného uznesenia o potvrdení napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie (č. k. 16Co/1/2023-79), t. j. dňa 27.09.2023 nebol v okolnostiach danej prejednávanej veci prijatý záväzný právny názor Veľkého senátu Najvyššieho súdu SR prezentovaný v rozhodnutí sp. zn. 1VCdo/1/2024 (R 15/2024), ktorý bol prijatý až dňa 13.05.2024 (čiže až po vydaní prvotného uznesenia odvolacieho súdu). Odvolací súd v čase vydania prvotného uznesenia tak rešpektoval ustálenú súdnu prax Najvyššieho súdu SR v tom čase prezentovanú práve novšími rozhodnutiami R 73/2015, R 74/2015 aj R 83/2018, ktorá bola až následne zo strany Veľkého senátu odmietnutá (keďže tento sa priklonil k staršej judikatúre prezentovanej rozhodnutím R 45/1986).

14. Odvolací súd ďalej k meritu veci uvádza, že predmetom prieskumu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, keď zamietol návrh navrhovateľa na začatie konania o potvrdení vydržania nehnuteľností opísaných v návrhu.

15. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia v časti týkajúcej sa skúmania podmienky desaťročnej nepretržitej dobromyseľnej držby navrhovateľa a aj jeho právnych predchodcov. Odvolanie navrhovateľa opätovne vyhodnotil ako nedôvodné z nasledovných dôvodov:

16. Vydržanie vlastníckeho práva je vymedzené ako jeho nadobudnutie v dôsledku kvalifikovanej držby veci, vykonávanej po zákonom stanovenú dobu. Funkciou vydržania je umožniť nadobudnutie vlastníctva držiteľovi, ktorý vec dlhodobo ovláda v dobrej viere, že je jej vlastníkom, pričom táto dobrá viera (dobromyseľnosť) je podľa platnej úpravy daná „so zreteľom na všetky okolnosti“. Okrem spôsobilého predmetu vydržania a spôsobilého subjektu vydržania základnými predpokladmi vydržania sú oprávnená držba a nepretržitosť tejto oprávnenej držby počas celej zákonom ustanovenej doby. Posúdenie, či držiteľ je alebo nie je dobromyseľný, treba hodnotiť vždy objektívne, a nie iba zo subjektívneho hľadiska (osobného presvedčenia) navrhovateľa, resp. jeho právnych predchodcov. Odvolací súd dodáva, že treba vždy brať do úvahy, či držiteľ pri bežnej (normálnej) opatrnosti, ktorú možno s ohľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať nemal, resp. nemohol mať po celú vydržaciú dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec patrí.

17. Predmetom konania o potvrdení vydržania je preskúmanie toho, či navrhovateľ osvedčil, že nadobudol vlastnícke právo vydržaním podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Svojou povahou sa jedná o mimosporové konanie. Účelom tohto konania nie je určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, keďže toto môže byť predmetom len sporového konania podľa civilného sporového poriadku, ak je potrebné v konaní o potvrdení vydržania skúmať, či navrhovateľ nesporne osvedčil nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním. Súd prvej inštancie v mimosporovom konaní o potvrdení vydržania môže síce vykonávať potrebné šetrenia z vlastnej iniciatívy, avšak zo znenia ustanovenia § 359e CMP jasne vyplýva, že súd môže potrebné šetrenia vykonať len na overenie správnosti tvrdení navrhovateľa, nie za účelom doplnenia jeho skutkových tvrdení alebo nahradenia jeho povinnosti osvedčiť ním požadovaný nárok. Konanie o potvrdení vydržania je pomerne formálne a má znaky skôr registrového konania (dôvodová správa k zákonu číslo 68/2021 Z.z., ktorý s účinnosťou od 01.05.2021 zmenil a doplnil CMP). V konaní o potvrdení vydržania súd nenariaďuje pojednávanie, nevykoná plnohodnotné dokazovanie, ale skúma osvedčenie relevantných skutočností tvrdených navrhovateľom.

18. V predmetnej veci sa navrhovateľ domáhal potvrdenia vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam špecifikovaným v návrhu. Vydržanie je osobitný originálny spôsob nadobudnutia vlastníctva, keď je potrebné splniť zákonom stanovené podmienky. Podmienky vydržania - spôsobilý predmet vydržania, spôsobilý subjekt vydržania, vydržacia doba a oprávnená držba, musia byť splnené kumulatívne. Podmienka spôsobilého predmetu vydržania a spôsobilého subjektu vydržania bola v danej veci splnená nakoľko ide o nehnuteľnú vec ako predmet vydržania a osobu, ktorá je spôsobilá nadobúdať vlastnícke právo ako subjekt vydržania. Ďalšiu podmienku, ktorou je vydržacia doba (zákonom stanovená v dĺžke 10 rokov), navrhovateľ odvodzoval od svojich právnych predchodcov, najmä od I. J.. Pri oprávnenej držbe je potrebné skúmať podmienky dobromyseľnosti, ktorá musí existovať počas celej dĺžky vydržacej doby.

19. Odvolací súd, tak ako aj súd prvej inštancie konštatuje, že navrhovateľ podmienku dobromyseľnosti počas celej dĺžky vydržacej doby nesplnil, nakoľko z LV č. XXXX vyplýva existencia zápisu vlastníckeho práva v prospech tretej osoby - G. E. A.

O. H. D.. Navrhovateľ v konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj v odvolacom konaní, namietal tento zápis s odôvodnením, že ide o neexistujúci subjekt. Uvedenú námietku vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú odvoláciu námietku, nakoľko predmetom konania nie je preskúmanie zápisu údajov v katastri nehnuteľností, ale skúmanie podmienok vydržania. Z uvedeného dôvodu sa odvolací súd zápisom neexistujúceho subjektu ako vlastníka nehnuteľností nezaoberal.

20. Súd prvej inštancie skúmaním listín, ktoré navrhovateľ pripojil k svojmu návrhu zisťoval skutočnosti, ktoré by osvedčovali splnenie zákonných predpokladov pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním k predmetným nehnuteľnostiam. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že súd prvej inštancie vychádzal z ustanovení § 129 ods. 1 a 2, § 130

ods. 1 a § 134 Občianskeho zákonníka a predovšetkým skúmal osvedčenie dobromyseľnosti navrhovateľa, ktorá je nevyhnutnou podmienkou pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním.

21. Navrhovateľ v návrhu tvrdil, že držby predmetných nehnuteľností - garáže a dielne nachádzajúcich sa na pozemku parc. č. XXX/X – zastavaná plocha a nádvorie v katastrálnom území D. sa právny predchodca navrhovateľa I. J. ujal v roku XXXX, kedy zaplatil kúpnu cenu dohodnutú v kúpnej zmluve zo dňa XX.X.XXXX.

22. Odvolací súd vo vzťahu k podmienke dobromyseľnosti držiteľa, resp. k oprávnenosti držby poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1VCdo/1/2024 zo dňa 13.5.2024, v ktorom najvyšší súd konštatoval:

„15. Veľký senát najvyššieho súdu pri svojom rozhodovaní o nastolenej otázke [(bod 11), ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielnej z vyššie uvedených dôvodov nepovažuje za správny v podstate jediný argument, o ktorý sa novšia judikatúra (R 73/2015 a R 74/2015) opiera, a to, že „[n]eznalosť jasného, zrozumiteľného a nesporného ustanovenia zákona neospravedlňuje – pri zachovaní obvyklej opatrnosti sa totiž predpokladá, že každý sa oboznámi so zákonnou úpravou právneho úkonu, ktorý má v úmysle urobiť“. Judikatórna línia reprezentovaná rozhodnutiami R 73/2015 a R 74/2015 je nielen explicitne zákonom de lege lata nepotvrdzujúca, ale je tiež v rozpore so zámerom, ktorý mal zákonodarca pri reforme právnej úpravy vydržania v roku 1950 (spružniť a uľahčiť vydržanie) a pri znovuzavedení inštitútu vydržania v roku 1982 (ochrániť tzv. nedoložené právne vzťahy k nehnuteľnostiam), rovnako tak značne obmedzuje dosah vydržania a je neprímerane rigidná. Preto sa veľký senát priklonil k ostatným súdnym rozhodnutiam (bod 12.3 až 12.3.3.), ktoré fundamentálne reflektujú staršiu judikatúru (bod 12.1.), vychádzajúc pritom z interpretácie ustanovenia § 134 ods. 1 v spojení s § 130 ods. 1 OZ, z ktorých ustanovení platný právny titul ako predpoklad pre dobromyseľnosť držiteľa, resp. oprávnenosť držby nevyplýva. Zároveň pritom rešpektoval účel vydržania, ktorým je uvedenie do súladu dlhodobého faktického stavu nepretržitej držby oprávneným držiteľom (ktorý je po stanovenú dobu objektívne presvedčený o svojom domnelom vlastníckom práve) so stavom vlastníckym. Na historickom pozadí nie nepodstatnou je tiež okolnosť, že ani v minulosti (podľa slovenského, resp. uhorského práva, pozn.) právny titul nebol podmienkou držby. Nedostatok právneho titulu (napr. ústna kúpna zmluva nehnuteľnosti) preto pre účely vydržania nemôže zapríčiniť neoprávnenosť držby, resp. nedobromyseľnosť držiteľa; keď tak, môže byť (iba) jedným z dôkazov preukazujúcich oprávnenosť držby, resp. dobromyseľnosť držiteľa. V zhode s názorom ústavného súdu (bod 12.3.2.) pri ústavne konformnom výklade dobromyseľnosti držby treba skúmať, či držiteľ mohol byť objektívne presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Nemôže byť teda rozhodujúce, že pritom nesplnil zákonné podmienky. Za poctivý spôsob nadobudnutia veci treba považovať také nadobudnutie, ktoré je v súlade s dobrými mravmi. Spravidla je preto rozhodujúce, že držiteľ za držanú vec zaplatil dohodnutú sumu, prípadne poskytol iné dohodnuté plnenie, alebo preukázateľne išlo o dar ako bezodplatné plnenie.“

23. Právny predchodca navrhovateľa I. J. sa uzavretím kúpnej zmluvy dňa XX.X.XXXX ujal držby predmetnej nehnuteľnosti a následne zaplatením kúpnej ceny dňa X.XX.XXXX začala plynúť zákonná 10 ročná vydržacia doba, nakoľko oprávnenosť držby a tým aj dobromyseľnosť držiteľa začala v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe (dovolacieho súdu) momentom zaplatenia kúpnej ceny. V roku 2004 na výzvu katastrálnej komisie zriadenej pri K. M. D. zo dňa XX.X.XXXX I. J. požiadal H. D. o udelenie súpisného čísla na garáž postavenú na parc. č. XXX/X. Následne po pridelení súpisného čísla zaslal G. N. D. – katastrálny odbor listom zo dňa XX.XX.XXXX doklady - Rozhodnutie bývalého H. v D. o povolení výstavby garáže, rozhodnutie Mesta D. o pridelení súpisného čísla a geometrický plán č. XXX/XX zo dňa XX.XX.XXXX a žiadal o vykonanie zápisu v zmysle

predložených dokladov. Odvolací súd tu konštatuje, že pre osvedčenie splnenia predpokladov pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním je v preskúmvanej veci potrebné predovšetkým skúmať dobrú vieru (dobromyseľnosť) navrhovateľa, resp. jeho právneho predchodcu nielen v čase vstupu do držby, ale po celú dobu a vziať pritom na zreteľ všetky okolnosti, ktoré sú pre posúdenie jeho dobromyseľnosti významné.

24. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že právny predchodca navrhovateľa I. J. nebol a ani nemohol byť dobromyseľný po celú zákonnú dobu nevyhnutnú pre vydržanie nehnuteľnosti (t. j. po dobu 10-tich rokov), keďže predmetné nehnuteľnosti kúpil v roku 1996 (na základe kúpnej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX uzavretej so F. K. D.) a do držby vstúpil dňom vyplatenia kúpnej ceny, t. j. dňom XX.XX.XXXX, pričom k zápisu vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam v prospech G. E. A. a H. došlo v roku 2005 na základe rozhodnutia H. D. o určení súpisného čísla č. XXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX – zápis Z XXX/XX, v. z. XXXX/XX (č. l. 10) a teda dňom uvedeného zápisu u právneho predchodcu navrhovateľa I. J. zanikla dobromyseľná držba, o čom tento mohol mať vedomosť z verejne prístupného registra Katastra nehnuteľností, konkrétne z výpisu z listu vlastníctva č. XXXX, pre k. ú. D.. Nad rámec odvolací súd uvádza, že právny predchodca navrhovateľa I. J. v tomto smere pochybil, keď na výzvu katastrálnej komisie K. M. D. zo dňa XX.XX.XXXX nepredložil predmetnú kúpnu zmluvu zo dňa XX.XX.XXXX, na základe ktorej mal nadobudnúť vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam, pričom katastrálna komisia zriadená pri K. M. D. ho vo výzve zo dňa XX.X.XXXX žiadala o predloženie dokladov o stavbe, prístavbe alebo inej zmene. K. M. D. predložil právny predchodca navrhovateľa I. J. len rozhodnutie H. D. o určení súpisného čísla č. XXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, pričom sám požiadal o zápis v zmysle predložených dokladov. Správa katastra tak nemala inú možnosť než vykonať zápis v zmysle predloženého rozhodnutia Mesta Trenčín. Bolo minimálnou opatrnosťou právneho predchodcu navrhovateľa nahliadnuť do evidencie katastra nehnuteľností a zistiť, aký zápis kataster vykonal.

25. Odvolací súd v tomto smere považuje za potrebné uviesť, že tvrdenie držiteľa, že mu vec patrí, a že s ňou nakladá ako s vlastnou, musí byť podložené konkrétnymi okolnosťami, z ktorých možno usúdiť, že toto presvedčenie držiteľa bolo po celú vydržaciu dobu dôvodné (R 8/1991). Treba pritom posudzovať, či držiteľ pri bežnej opatrnosti mal alebo mohol mať pochybnosti, či mu vec alebo právo patrí. Dobromyseľnosť držiteľa, teda dobrú vieru navrhovateľa nemožno založiť len na jeho subjektívnom presvedčení, že mu predmetná nehnuteľnosť podľa práva patrí (viď obdobne aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/74/2023 zo dňa 28.11.2024).

26. Na základe vyššie uvedených skutočností možno uzavrieť, že navrhovateľ neosvedčil, že nadobudol vlastnícke právo vydržaním podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko on ani jeho právni predchodcovia nespĺnili podmienku dobromyseľnej a oprávnenej držby predmetných nehnuteľností po dobu stanovenú zákonom (10 rokov). Ak navrhovateľ tvrdí, že vlastníctvo k nehnuteľnosti, ktoré odvodzuje od neexistencie subjektu zapísaného v katastri nehnuteľností, či posúdenia platnosti vykonaného zápisu vlastníckeho práva v prospech Okresného domu pionierov a mládeže ako aj od toho, že sporné nehnuteľnosti nadobudol jeho predchodca, takýmto záverom v konaní o určení splnenia podmienok vydržania nemohol súd prvej inštancie a ani odvolací súd dospieť, nakoľko sa jedná o konanie, v ktorom súd skúma len naplnenie podmienok, ktoré vyžadujú ustanovenia Civilného mimosporového poriadku. Navrhovateľovi nič nebráni, aby podal žalobu o určenie vlastníckeho práva, kde majú strany sporu a aj súd väčší priestor a procesné prostriedky potrebné na zisťovanie skutkového stavu veci. Žaloba o určenie vlastníckeho práva je právnym prostriedkom vlastníka na ochranu svojho vlastníckeho práva. Konaním o potvrdenie vydržania nie je možné obchádzať konanie o určenie vlastníckeho práva. V danej veci nebolo možné vyhovieť návrhu navrhovateľa z dôvodu nespĺnenia podmienok na vydanie vyzývacieho uznesenia podľa § 359f ods. 1 CMP. Odvolací súd podotýka, že garáž a dielne tvoria podľa geometrického plánu jednu budovu (majú spoločnú jednu stenu) a preto námietka navrhovateľa, že sa súd nezaoberal druhou budovou, ktorú označuje ako dielne, je neopodstatnená.

27. Odvolací súd na tomto mieste zdôrazňuje, že súd vydá vyzývacie uznesenie podľa § 359f CMP len (až) vtedy, ak už vo fáze skúmania návrhu na začatie konania a dôkazných prostriedkov, pripojených navrhovateľom na účely osvedčenia relevantných skutočností, dospeje k záveru, že osvedčované skutočnosti sa so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia ako nanajvyšš

(vysoko) pravdepodobné. V prípade vážnych pochybností o uplatnenom nároku nie je namieste vydávať vyzývacie uznesenie (najmä s poukazom na zásadu hospodárnosti), a to ani s prihliadnutím na možnosť podať námietky osobami vymenovanými v § 359h CMP. Navrhovateľ, domáhajúci sa vydania potvrdenia vydržania, však v takom prípade nemôže namietať odmietnutie prístupu k súdu, pretože má možnosť domáhať sa svojho nároku inými procesnoprávnymi prostriedkami v rámci sporového konania (napr. žalobou o určenie vlastníctva).

28. Súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým zisteniam keď uzavrel, že navrhovateľ, a ani jeho právny predchodcovia, neosvedčil dobromyseľnosť držby po dobu predpísanú zákonom – 10 rokov a správne vyhodnotil skutočnosti zistené z listín, ktoré navrhovateľ pripojil k svojmu návrhu ako nedostatočné na osvedčenie splnenie podmienok pre vydržanie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. Dobromyseľnosť je podstatným predpokladom vydržania vlastníckeho práva, a pretože jej danosť navrhovateľ neosvedčil po celú zákonom stanovenú dobu nevyhnutnú pre vydržanie nehnuteľnosti.

29. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd záverom konštatuje, že odvolacie námietky navrhovateľa sú nedôvodné, napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie preto v súlade s citovaným ustanovením § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

30. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP.

31. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerov hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) :

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)

- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

- dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)

- dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

- v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)

- dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolateľ má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci

(§ 160 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).